

SUOMEN KANSALAIUUUDEN SAANEIDEN JUHLA 5.9.2017

Pormestari Jan Vapaavuoren puhe

Hyvät helsinkiläiset ja uudet Suomen kansalaiset

Arvoisat kutsuvieraat

Mina damer och herrar

Satavuotisjuhliiaan viettävä Suomi luo jatkuvasti myös uudenlaisia perinteitä ja kohtaamisen tapoja. Tänä iltana vietämme ensimmäistä kertaa Helsingin kaupungin järjestämää kansalaisuusjuhlaa. Suomen kansalaisuuden sai vuoden 2016 aikana 9 375 Suomessa vakinaisesti asunutta ulkomaiden kansalaista. Helsingissä kansalaisuuden sai viime vuonna noin 1 500 täysi-ikäistä asukasta.

Uusista suomen kansalaisista ja maahanmuuttajista puhuttaessa on tärkeä muistaa, että kyseessä ei ole mikään uusi ilmiö. Helsinki ei ole koskaan ollut yhden kansallisuuden kaupunki, vaan aina kansainvälinen. 1900-luvun alussa muita kuin suomea tai ruotsia puhuvia oli jo tuolloin yli kymmenen prosenttia helsinkiläisistä.

Pitkään osana Ruotsin valtakuntaa olleena, olemme tänään luontevasti kaksikielinen maa ja pääkaupunki. Ensimmäiset romanit tulivat Suomeen jo 1500-luvulla. 1800-luvulla Venäjän armeijan mukana tuli paljon juutalaisia, jotka saivat jäädä asumaan Suomeen. Tataarit saapuivat Helsinkiin Venäjän keisarikunnasta kauppiaina pitkälti Helsinki–Pietari-junayhteyden valmistuttua. Lisäksi kansainvälisyyttä toivat lukuisat Itämeren alueelta saapuneet kauppiat ja muut elinkeinonharjoittajat.

Voikin sanoa, että ennen Suomen itsenäistymistä Helsinki oli väestöltään hyvin kirjava. Kansallisvaltion syntymisen ja itsenäistymisen myötä kuitenkin syntyi yhtenäiskulttuurin aate, jonka myötä tiettyjä vähemmistöjä, etnisiä, kielellisiä ja uskonnollisia ryhmiä pyrittiin rajaamaan suomalaisuuden ulkopuolelle.

Nyt kun maahanmuuttajataustaisen väestön osuus Helsingissä on ylittänyt 15 prosenttia, voikin itse asiassa ajatella, että olemme palaamassa aiempaan ”normaaliin”. Vuoden tiedekynä 2017 -palkinnon vastaanottanut Helsingin yliopiston sosiaalitieteiden tutkija Miika Tervonen toteaaakin, että homogeeninen suomalaisuus on myytti, joka taipuu moneen käyttöön ja peittää alleen monimutkaisen ja -muotoisen todellisuuden. Yhtenäisen suomalaisuuden myytti vaikuttaa valitettavasti myös politiikkaan – erityisesti nyt, kun

nationalismi ja muukalaisvastaisuus ovat nousussa. Näin se tuo samalla ravinteita populismin maaperään.

Helsingfors har alltid varit Finlands mest internationella stad. Helsingfors blir mer och mer internationellt fort och vi har i framtiden ett ansvar att göra vår stads värdeliberala mentalitet bekant för resten av landet. I den här frågan måste vi sträva efter att öka dialogen mellan Helsingfors och resten av Finland. Helsingfors bör vara vägvisare.

Hyvät ystävät,

Monille meistä Suomessa syntyneistä Suomen kansalaisuus on asia, jonka arvoa muistamme harvoin pysähtyä pohtimaan. Monelle se on itsestäänselvyys tai kovin arkinen asia.

Vaikka kansalaisuuden hakeminen voi tuntua kovin paperinmakuiselta prosessilta – se on myös paljon muuta.

Finnish citizenship is one of the most valuable gifts a person can receive. With it comes the keys to one of the world's most thriving and prosperous nations. That citizenship is also an invitation to join the work to build that society to become better for each and every one of us.

Olennaista on ymmärtää, että kansalaisuuteen sisältyy siis sekä vapautta että vastuuta.

Arvoisat kutsuvieraat,

Globaali kilpailu on kasvavassa määrin kaupunkien ja kaupunkiseutujen välistä kilpailua valtioiden välisen kilpailun sijaan. Kaikkialla maailmassa käynnissä oleva kaupungistuminen korostaa kaupunkien merkitystä kasvun moottoreina ja innovaatioiden syntypaikkoina. Kaupungistuminen tuo toki myös mukanaan haasteita ja ilmiöitä, joiden hoitamiseen meidän on kansakuntana kiinnitettävä entistä tarkempaa huomiota. Se, miten Helsinki tulevaisuudessa menestyy, määrittelee paljon myös koko Suomen menestystä.

Uskon joka tapauksessa vahvasti siihen, että tulevaisuuden Helsingin täytyy olla nykyistä kansainvälisempi, mikäli haluamme rakentaa yhteiskunnallemme lisää menestystä. Kaupunkimme kansainvälisyyden vahvistaminen näkyy keskeisesti myös pian valtuuston hyväksyttäväksi tulevassa kaupunkistrategiassa.

Pärjätäkseen kaupunkien välisessä kilpailussa Helsingin pitää olla dynaaminen, houkutella suuryrityksiä ja investointeja. Kaupungin tulee olla suvaitsevainen, moderni, asukas- ja käyttäjälähtöinen sekä palveluhenkinen.

Visioni on tehdä Helsingistä maailman toimivin kaupunki. Toimivuus tarkoittaa arjessa monenlaisia asioita. Esimerkiksi sitä, että lapsille on turvallista kävellä kouluun, päiväkodit sijaitsevat lähellä tai työmatkan varrella, vanhusten palvelut ovat helposti saavutettavissa, kaupunki on siisti ja jätehuolto toimii tehokkaasti, tietyt häiritsevät asukkaiden arkea mahdollisimman vähän ja aina voi luottaa siihen, että kraanasta tulee puhdasta ja juomakelpoista vettä.

Nämä ovat isoja ja pieniä, mutta pohjimmiltaan hyvin arkisia asioita. Uskon vahvasti siihen, että monelle ihmiselle nämä ovat kuitenkin niitä kysymyksiä, jotka ratkaisevat sen, missä kaupungissa on hyvä asua, missä on hyvä perustaa perhe tai luoda uutta ja yrittää.

Lisäksi Helsingin on tehtävä aivan konkreettisia tekoja houkutellaksemme kaupunkiimme lisää kansainvälisiä osaajia. Strategiassa tulemme linjaamaan, että Helsinki kaksinkertaistaa englanninkielisten koulujen ja varhaiskasvatuspaikkojen määrän. Lisäksi ensimmäisen vieraan kielen tai toisen kotimaisen kielen opetus aloitetaan tulevaisuudessa jo ensimmäisellä luokalla. Muutoinkin Helsingissä panostetaan kielen opetukseen; erityisesti kiinan kielen opetusta on tarkoitus lisätä. Maahanmuuttajien osaamista haluamme myös hyödyntää tulevaisuuden Helsingissä nykyistä paremmin.

Hyvät ystävät,

Helsinki on merkittävien, jopa historiallisen suurten muutosten keskellä. Se avaa huikeita mahdollisuuksia uusille teoille ja ajatuksille. Meidän kaikkien panosta tarvitaan Helsingin uudistamisessa. Helsinki ei ole pelkkä virkakoneisto, vaan ennen kaikkea paikka ja yhteisö. Onnistuessaan paljon enemmän, kuin pelkkien osiensa summa.

Helsinki haluaa vahvistaa aktiivista kansalaisuutta uudella osallisuus- ja vuorovaikutusmallilla. Kaiken perustana on avoimuus: kaupunkilaisten tieto ja osaaminen. Parempaa Helsinkiä halutaan tietoisesti rakentaa yhdessä. Kaupunkilaisten ja yhteisöjen asiantuntemus ja osaaminen halutaan ottaa kaikilla tasoilla mukaan, kun Helsingin kaupungin toimintaa ja palveluita kehitetään. Tämä asiantuntemus ja osaaminen halutaan ottaa mukaan myös kaupungin päätöksenteon valmisteluun. Uskon vahvasti siihen, että hallinnonmakuisten tai sen ehdolla tehtyjen uudistusten aika on ohi.

Hyvät kutsuvieraat,

Haluan kiittää teitä siitä, että haluatte olla suomalaisia. Onnittelen teitä siitä, että olette valinneet asuinpaikaksenne Suomen parhaan, kauneimman, moderneimman ja hienoimman kaupungin, Helsingin. Haluan kiittää siitä, että olette valmiita yhdessä rakentamaan parempaa Helsinkiä ja parempaa Suomea.

Mina damer och herrar

Mina varmaste gratulationer med anledning av ert finländska medborgarskap. Jag önskar er all lycka och framgång som nya medborgare i Finland och som invånare i er hemstad Helsingfors.

Onnittelen lämpimästi teitä kaikkia Suomen kansalaisuuden saamisesta. Toivon mitä parasta onnea ja menestystä täysivaltaisina suomalaisina ja helsinkiläisinä.

Teemme tulevaisuuden yhdessä. Näin luomme Helsingistä entistä paremman kotikaupungin meille kaikille. Viihtyisää iltaa juhlaohjelman parissa!